

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВТЕІ КНТЕУ

 Н. Замкова

01 03 2021

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ

INTERNAL AUDIT

РОБОЧА ПРОГРАМА

Для всіх галузей знань та спеціальностей

Розробник: Олена КУДИРКО, к.е.н., доцент

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри обліку та оподаткування 15 лютого 2021 р., пр. № 3; засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 19 лютого 2021 р. пр. № 2 та засіданні вченої ради інституту 1 березня 2021 р., пр. №2.

Рецензенти:

внутрішній рецензент – Ірина ЛОБАЧЕВА, к. пед. н., доцент;

зовнішній стейкхолдер – Анжела СТИРЕНКО, головний бухгалтер ТОВ «ТІМ»

Редактор: Фатеева Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 05.03.2021 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,16.
Обл.-вид. арк. 0,91. Тираж 5. Зам. № 48.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення дисципліни.

Вивчення дисципліни «Внутрішній аудит» спрямовано на забезпечення високого рівня фахової підготовки студентів з питань організації та методології внутрішнього аудиту як різновиду економічного контролю, професійної діяльності та науки; організації і функціонування внутрішнього аудиту у світовій та вітчизняній практиці.

Метою курсу є поглиблення спеціальних знань з внутрішнього аудиту, формування і розвиток уміння використовувати теоретичні знання у практичній діяльності, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки.

Предметом дисципліни «Внутрішній аудит» є питання організації та методології внутрішнього аудиту як різновиду економічного контролю, професійної діяльності та науки, опанування положень з організації та методики внутрішнього аудиту підприємств не фінансового сектору економіки, його взаємозв'язок з системою зовнішнього (незалежного) аудиту та державного контролю.

Результати вивчення навчальної дисципліни її місце в освітньому процесі. Вивчення дисципліни включає лекційні, практичні заняття та самостійну роботу, що сприяє закріпленню необхідних теоретичних знань та допомагає набуттю практичних навичок для подальшого використання інструментів та методів внутрішнього аудиту в роботі за фахом.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Вища та прикладна математика», «Статистика».

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Внутрішній аудит» для здобувачів вищої освіти є формування комплексу компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності;
- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел;
- здатність аналізувати об'єкт внутрішнього аудиту.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Внутрішній аудит» полягають у вмінні:

- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників;
- узагальнювати результати внутрішнього аудиту;
- розробляти заходи щодо обґрунтування якісних управлінських рішень.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Якщо здобувач вищої освіти повністю виконав програму дисципліни та набрав протягом семестру 75 і більше балів, то підсумкова оцінка може бути виставлена без опитування чи виконання екзаменаційного завдання на момент проведення екзамену.

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	
	Усього годин/кредитів	З них			
		лекції	практичні і заняття		самостійна робота студентів
<i>Тема 1.</i> Поняття, цілі та завдання внутрішнього аудиту	17	2	2	13	СУН, УО, ІЗ
<i>Тема 2.</i> Стандартизація внутрішнього аудиту	20	4	4	12	Т, УО, СЗ
<i>Тема 3.</i> Організація внутрішнього аудиту	20	4	4	12	РЗ, Т, ІЗ
<i>Тема 4.</i> Методичні прийоми внутрішнього аудиту	20	4	4	12	Т, ПО, СУН
<i>Тема 5.</i> Планування внутрішнього аудиту	20	4	4	12	РЗ, УО, СЗ
<i>Тема 6.</i> Аналітичні процедури в системі внутрішнього аудиту	20	4	4	12	Т, СУН, ІЗ
<i>Тема 7.</i> Діяльність служби внутрішнього аудиту	21	4	4	13	Т, УО, ІЗ
<i>Тема 8.</i> Формування досьє внутрішнього аудитора	21	4	4	13	Т, УО, ІЗ
<i>Тема 9.</i> Узагальнення і реалізація результатів внутрішнього аудиту	21	4	4	13	Т, УО, ІЗ
Разом за семестр	180/6	34	34	112	
Підсумковий контроль - Екзамен					

Умовні позначення:

Т – тести;

УО – усне опитування;

ІЗ – індивідуальні завдання;

СУН – система управління навчанням;

ПО – письмове опитування;

РЗ – перевірка розв'язання задач;

СЗ – ситуаційне завдання.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Поняття, цілі та завдання внутрішнього аудиту

Внутрішній аудит. Мета, завдання, зміст внутрішнього аудиту. Генезис внутрішнього аудиту.

Значення внутрішнього аудиту та його економічна обумовленість. Роль внутрішнього аудиту в забезпеченні фінансової стабільності суб'єкта господарювання. Об'єкти внутрішнього аудиту.

Зв'язок та відмінності внутрішнього аудиту, зовнішнього (незалежного) аудиту та внутрішнього контролю, їх взаємопідпорядкованість. Внутрішній аудит у системі управління суб'єктом господарювання.

Спільні риси та відмінності між внутрішнім аудитом суб'єктів господарювання різних сфер економіки, комерційних банків та державних і бюджетних організацій.

Теорії внутрішнього аудиту. Етапи проведення внутрішнього аудиту. Обов'язковий внутрішній аудит. Складові внутрішнього аудиту. Види внутрішнього аудиту. Види аудиторських завдань: аналіз та оцінка систем внутрішнього контролю, управління ризиками, корпоративним управлінням; виявлення та розслідування випадків шахрайства; участь у спеціальних проектах тощо.

Концепція внутрішнього аудиту. Принципи внутрішнього аудиту. Характеристики внутрішнього аудиту. Незалежність та об'єктивність внутрішнього аудиту. Вдосконалення діяльності підприємства. Представлення гарантій та консультацій (ефективне управління ризиками; внутрішній контроль; корпоративне управління). Порівняльні характеристики двох видів внутрішнього аудиту: гарантій та консультування.

Функції служби внутрішнього аудиту (СВА). Корпоративне управління. Світовий досвід роботи підрозділів внутрішнього аудиту. Зелений Листок (Green Paper) Європейської комісії.

Взаємовідносини між державними контролюючими органами та службою внутрішнього аудиту. Відповідальність внутрішнього аудитора. Використання роботи внутрішнього аудиту в процесі незалежного (зовнішнього) аудиту та державного фінансового аудиту.

Тема 2. Стандартизація внутрішнього аудиту

Нормативно-правове регулювання внутрішнього аудиту. Концептуальна база професійної практики. Стандарти внутрішнього аудиту. Мета стандартів внутрішнього аудиту. Спільні риси та відмінності стандартів внутрішнього

аудиту (СВА) й Міжнародних стандартів аудиту, надання впевненості та етики (МСА). Структурна побудова стандартів. Стандарти якісних характеристик. Стандарти діяльності. Стандарти практичного застосування. Рада по стандартах.

Порядок розробки та затвердження стандартів внутрішнього аудиту. Діяльність із представлення аудиторських гарантій («А»). Діяльність із консультування («С»).

Вимоги до незалежності внутрішнього аудитора. Користь внутрішнього аудиту. Адекватний контроль. Послуги по представленню гарантій. Послуги із консультування. Відповідність внутрішнього аудиту. Контрольне середовище. Процеси контролю. Аудиторське завдання. Цілі аудиторського завдання. Конфлікт інтересів. Негативні фактори.

Професійні організації внутрішнього аудиту світу, України. Інститут внутрішніх аудиторів США. Комітет з професійних питань.

Внутрішньофірмові стандарти внутрішнього аудиту.

Кодекс етики внутрішніх аудиторів. Сертифікація внутрішніх аудиторів. Вимоги до внутрішнього аудитора.

Принципи професійної етики. Правові принципи. Методологічні принципи. Якості внутрішнього аудитора. Професійний скептицизм. Вимоги до керівника СВА згідно із стандартами. Дипломований внутрішній аудитор (сертифікат CIA). Сертифікати АССА, СІМА, СМА, СРА. Вимоги до кандидата. Порядок проведення іспиту з отримання сертифікату CIA в різних країнах.

Тема 3. Організація внутрішнього аудиту

Організаційні форми внутрішнього аудиту. Етапи внутрішнього аудиту: планування внутрішнього аудиту, перевірка та оцінка інформації, узагальнення результатів аудиту, контроль виконання рекомендацій внутрішнього аудитора.

Принципи організації внутрішнього аудиту. Системність, комплексність, планування, документування, поінформованість власника, звітність із внутрішнього аудиту.

Основні елементи організації внутрішнього аудиту. Взаємозв'язок та залежність внутрішнього аудиту та внутрішнього контролю.

Джерела інформації внутрішнього аудиту. Класифікація джерел інформації. Користувачі інформації за результатами внутрішнього аудиту.

Завдання служби внутрішнього аудиту на різних організаційних рівнях фінансових стратегій. Фактори, що впливають на фінансові стратегії. Корпоративна стратегія. Ділова стратегія. Функціональні стратегії. Операційні стратегії. Об'єкти внутрішнього аудиту фінансових стратегій. Роль та місце внутрішнього аудиту в системі комплексного контролю стратегій фінансової діяльності суб'єкта господарювання.

Тема 4. Методичні прийоми внутрішнього аудиту

Методологія внутрішнього аудиту. Фактори, що впливають на методологію внутрішнього аудиту. Принципи, на яких базується методологія внутрішнього аудиту. Методологічні прийоми внутрішнього аудиту. Процес пізнання та внутрішній аудит. Загальнонаукові та конкретні методичні прийоми. Загальна характеристика внутрішнього аудиту як системи пізнання та доказовості. Тестування в процесі внутрішнього аудиту.

Види, джерела та якість доказів внутрішнього аудиту. Фактори, що визначають ступінь достатності доказів внутрішнього аудиту. Процес отримання доказів внутрішнього аудиту. Прийоми отримання доказів внутрішнього аудиту та їх зміст.

Вибір аудиторського підходу. Альтернативні підходи до аудиту: системний підхід та підхід на основі тестів по суті (підхід, оснований на прямій перевірці). Класифікація аудиторських тестів. Тести системи контролю (узгодженості або відповідності), їх поняття та призначення у внутрішньому аудиті. Застосування тестів контролю в процесі

Процедури по суті, їх призначення у внутрішньому аудиті. Застосування процедур по суті для підтвердження доречності та надійності доказів внутрішнього аудиту.

Тести відсічення як різновид процедур внутрішнього аудиту. Глибинні тести та можливість їх застосування як незалежних тестів та тестів відповідності. Наскрізні та направлені тести як різновид глибинних тестів та їх застосування в аудиті.

Застосування вибіркового методу у внутрішньому аудиті. Аудиторські процедури, які не є вибірковими. Стадії вибіркового дослідження та їх характеристика. Методи відбору (статистичний, нестатистичний). Визначення обсягу генеральної сукупності. Стратифікація вибірки. Визначення обсягу вибірки. Визначення ризику вибірки. Визначення гранично допустимої помилки та розрахунок очікуваної (теоретичної) помилки. Виявлення відхилень у вибірці та відображення їх у робочих документах. Аналіз виявлених відхилень, оцінка та інтерпретація результатів вибірки. Застосування статистичної вибірки під час перевірки системи контролю. Статистична вибірка під час проведення перевірок по суті. Монетарна вибірка та основні її переваги.

Встановлення рівня суттєвості та оцінка ймовірних ризиків. Оцінка системи внутрішнього контролю. Вибір аудиторського підходу. Визначення обсягу робіт та розробка графіку проведення внутрішнього аудиту.

Суттєвість. Методики визначення порогу суттєвості. Критерії суттєвості та їх визначення в різних галузях національної економіки. Система базових показників для визначення рівня суттєвості. Процедури оцінки суттєвості за кількісними та якісними ознаками. Дедуктивний та індуктивний методи розрахунків суттєвості в процесі внутрішнього аудиту.

Тема 5. Планування внутрішнього аудиту

Стратегічний план. Програма аудиторського завдання. Вплив стратегії діяльності суб'єкта господарювання на роботу та планування роботи внутрішнього аудиту. Оцінка стратегічних напрямів. Поточні та перспективні плани. Етапи планування внутрішнього аудиту.

Типові процедури планування. Визначення цілей, принципів та завдань перевірки, узгодження їх з власником підприємства. Розробка загального плану внутрішнього аудиту. Питання, що включають до плану. Дослідження сектора, на якому функціонує підприємство (оцінка бізнесу). Напрями оцінки бізнесу та джерела інформації. Програма внутрішнього аудиту. Питання, що включають до програми. Характер, час і обсяг запланованих аудиторських процедур. Основні способи організації програм внутрішнього аудиту (за циклами внутрішнього аудиту, у порядку класифікації фінансової звітності). Переваги та недоліки різних способів. Коригування загального плану та програми. Оформлення змін та їх причини.

Ризик. Види ризиків. Остаточний ризик. Особливості розрахунку ризиків у процесі внутрішнього аудиту. Управління ризиками. Зв'язок між ризиками. Переведення якісних характеристик ризиків.

Оцінка результатів аудиторської вибірки в процесі проведення внутрішнього аудиту.

Тема 6. Аналітичні процедури в системі внутрішнього аудиту

Роль аналітичних процедур у процесі внутрішнього аудиту. Цілі та методи аналітичних процедур. Застосування аналітичних процедур на різних етапах внутрішнього аудиту.

Дедуктивний метод як основний метод читання фінансових звітів. Методика аналізу фінансових звітів, яка включає горизонтальний (часовий) та вертикальний (структурний) аналіз, трендовий аналіз, аналіз відносних показників (коефіцієнтний), порівняльний (просторовий) та факторний аналіз.

Залежність величини аналітичного ризику від оцінки фінансового стану підприємства. Послідовність оцінки фінансового стану та визначення зон аналітичного ризику: аналіз розміру чистих активів підприємства; попередній вертикальний та горизонтальний аналіз балансу; аналіз платоспроможності та ліквідності.

Оцінка підприємства як безперервно функціонуючої економічної одиниці. Джерела отримання доказів щодо можливості продовження діяльності підприємства. Ознаки, що вказують на можливість припинення діяльності підприємства та їх оцінка. Процедури отримання аудиторських доказів.

Послідовність виконання аналітичних процедур. Класифікація аналітичних процедур. Кількісні процедури, які застосовуються для встановлення взаємозв'язків між рахунками (експрес-аналіз та деталізований

аналіз фінансового стану). Оцінка результатів аналізу фінансових результатів діяльності, рентабельності підприємства, його фінансового стану, ділової активності, платоспроможності, економічного потенціалу. Оцінка вартості акцій акціонерного товариства. Аналіз дійсної вартості долі кожного учасника товариства.

Основні підходи щодо прогнозування фінансового стану з позицій ймовірності банкрутства. Прогнозування банкрутства підприємства. Фінансові прогнози. Адекватність фінансового прогнозу. Правильність побудови часового ряду (базової лінії) прогнозу. Оптимальність вибору прийому прогнозування. Точність складання алгоритму прогнозу і розрахунків. Контрольні моменти.

Тема 7. Діяльність служби внутрішнього аудиту

Функції служби внутрішнього аудиту. Головні завдання служби внутрішнього аудиту. Типи структур апарату внутрішнього аудиту: лінійне адміністративне підпорядкування, лінійно-штабне підпорядкування, комбінована структура. Форми організації внутрішньогосподарського контролю. Права, обов'язки та відповідальність членів служби внутрішнього аудиту. Права, обов'язки та відповідальність керівника служби внутрішнього аудиту. Документування діяльності служби внутрішнього аудиту. Види документації для оформлення процесу та результатів аудиту. Функції робочих документів. Види робочих документів. Місце служби внутрішнього аудиту в системі внутрішньогосподарського контролю.

Тема 8. Формування досьє внутрішнього аудитора

Документування внутрішнього аудиту та його завдання.

Документування процедур аудиту. Робоча та підсумкова звітність внутрішнього аудитора.

Стандартизація робочих документів внутрішнього аудитора. Порядок оформлення аудиторської документації. Використання перехресних посилань.

Загальні вимоги до форми та змісту робочих документів внутрішнього аудитора. Фактори, що впливають на форму та зміст робочих документів внутрішнього аудитора. Власник робочих документів. Робочі документи, підготовлені під час планування, підготовки, проведення внутрішнього аудиту, узагальнення її даних, а також документальна інформація, одержана в ході аудиту від третіх осіб.

Класифікація робочих документів аудитора за часом ведення і використання; за способом і за часом ведення і використання; за способом і джерелами одержання; за ступенем деталізації, за ступенем стандартизації; за формою представлення; за тенденцією складання.

Методика складання робочих документів аудитора і ведення аудиторського досьє. Організаційні, адміністративні документи аудиторських процедур з окремих статей фінансової звітності та інші аудиторські дані, висновок, рекомендації (пропозиції).

Досьє внутрішнього аудитора: постійний і тимчасовий файли. Реквізити робочих документів. Вимоги до зберігання робочих документів.

Створення «банку даних» СВА. Опитувальний листок, контрольний запитальник, журнал аудитора, їх характеристики.

Тема 9. Узагальнення і реалізація результатів внутрішнього аудиту

Користувачі інформації за результатами внутрішнього аудиту. Інтегрована оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства. Думка аудитора та її відповідність вимогам, що визначені власником підприємства.

Оцінка аудиторських доказів на достатність та відповідність. Суттєві та несуттєві порушення: оцінка їх на предмет включення до аудиторського звіту. Оцінка помилок, обманів та шахрайства (в т.ч. потенційного). Моніторинг виявлених відхилень та їх усунення, профілактика можливих викривлень.

Позитивна думка внутрішнього аудитора. Модифікація звітів з внутрішнього аудиту та обставини її впровадження. Фундаментальна та нефундаментальна невпевненість, незгода та їх причини.

Звіт за результатами внутрішнього аудиту. Порядок його затвердження. Види звітів з внутрішнього аудиту. Загальні вимоги до звітів з внутрішнього аудиту. Зміст та структура звіту з внутрішнього аудиту. Вимоги до стилю формування звіту з внутрішнього аудиту.

Порядок складання та надання звіту з внутрішнього аудиту.

Рішення користувачів звіту (власника, керівництва) за результатами внутрішнього аудиту.

Виявлення критичних процесів у фінансово-господарській діяльності на підприємстві та їх ранжирування.

Оцінка ефективності служби внутрішнього аудиту.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Знати: сутність внутрішнього аудиту, його цілі та завдання.</p> <p>Вміти: визначити спільні риси та відмінності між внутрішнім та незалежним (зовнішнім) аудитом</p>	<p>Тема 1. Поняття, цілі та завдання внутрішнього аудиту <i>Лекція 1.</i> <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність та розвиток внутрішнього аудиту, його економічна обумовленість. Місце внутрішнього аудиту в системі інформаційного забезпечення. Завдання, предмет, об'єкт та цілі внутрішнього аудиту. Функції та види внутрішнього аудиту. <p><i>Література:</i> Основна: 1, 2 Додаткова: 1, 4 Інтернет-ресурси: 1</p>	2
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> Використання результатів внутрішнього аудиту в процесі проведення незалежного аудиту або державного фінансового аудиту. Обов'язковий внутрішній аудит. Особливості проведення внутрішнього аудиту в комерційних банках. 	13
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 1. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Основні етапи розвитку внутрішнього аудиту в світі та Україні. Взаємопідпорядкованість понять «внутрішній аудит» та «внутрішній контроль». Спільні риси та відмінності між поняттями «незалежний (зовнішній) аудит» та «внутрішній аудит». 	2
<p>Знати: поняття «стандарт внутрішнього аудиту», а також його місця та співвідношення з іншими стандартами: МСА, стандартами обліку та фінансової звітності.</p>	<p>Тема 2. Стандартизація внутрішнього аудиту <i>Лекція 2.</i> <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Нормативно-правове регулювання внутрішнього аудиту. Концептуальна база професійної практики. 	2
	<p style="text-align: center;">Лекція 3. <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Професійні організації внутрішнього аудиту. Інститут внутрішніх аудиторів США. Особливості побудови стандартів внутрішнього аудиту. <p><i>Література:</i> Основна: 1 Додаткова: 1, 2, 4 Інтернет-ресурси: 1, 2</p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
Вміти: застосовувати стандарти внутрішнього аудиту в процесі проведення внутрішнього аудиту	<p align="center">Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> Місце СВА в нормативно-правовій базі, що регулює внутрішній аудит. Діяльність професійних організацій з внутрішнього аудиту в Україні. Функції та діяльність Ради по стандартах. Діяльність по представленню аудиторських гарантій та консультуванню. 	12
	<p align="center">Практичне заняття 2</p> <p align="center"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Спільні риси та відмінності у будові та регламентації СВА та МСА. Принципи професійної етики. Нормативне регулювання внутрішнього аудиту на підприємстві Сертифікація внутрішніх аудиторів. 	2
	<p align="center">Практичне заняття 3</p> <p align="center"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Порядок розробки та встановлення стандартів внутрішнього аудиту. Вимоги до встановлення незалежності внутрішнього аудитора. Внутрішньофірмові стандарти внутрішнього аудиту. 	2
Знати: практичну організацію внутрішнього аудиту Вміти: визначити необхідні джерела інформації та оцінити ефективність системи внутрішнього контролю	<p align="center">Тема 3. Організація внутрішнього аудиту</p> <p align="center">Лекція 4.</p> <p align="center"><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Передумови раціональної організації внутрішнього аудиту Принципи організації внутрішнього аудиту. 	2
	<p align="center">Лекція 5.</p> <p align="center"><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Організація процесу внутрішнього аудиту. Етапи внутрішнього аудиту. <p><i>Література:</i> Основна: 1, 3 Додаткова: 1, 2, 4 Інтернет-ресурси: 1, 2</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> Фінансова стратегія та її види. А Роль та місце внутрішнього аудиту в системі комплексного контролю фінансових стратегій. Підвищення якості роботи внутрішнього аудитора. 	12

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
	<p align="center">Практичне заняття 4</p> <p align="center"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Принципи організації внутрішнього аудиту. Основні методи та засоби організації внутрішнього аудиту. Джерела інформації внутрішнього аудиту та їх класифікація. 	2
	<p align="center">Практичне заняття 5</p> <p align="center"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Організаційні форми внутрішнього аудиту. Взаємозв'язок та залежність внутрішнього аудиту та системи внутрішнього контролю. Документи первинного обліку, бухгалтерські регістри та інші джерела отримання інформації для потреб внутрішнього аудиту. 	2
<p>Знати: поняття «методичний прийом внутрішнього аудиту», його спільні риси та відмінності від інших методичних прийомів.</p> <p>Вміти: володіти практичними навичками застосування методичних прийомів в процесі проведення внутрішнього аудиту</p>	<p align="center">Тема 4. Методичні прийоми внутрішнього аудиту</p> <p align="center">Лекція 6.</p> <p align="center"><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Зміст методичних прийомів внутрішнього аудиту Методологічні принципи у внутрішньому аудиті. 	2
	<p align="center">Лекція 7.</p> <p align="center"><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Класифікація методичних прийомів. Тестування в процесі внутрішнього аудиту. <p><i>Література:</i> Основна: 1, 3 Додаткова: 1, 2, 4 Інтернет-ресурси: 1, 2</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> Загальнонаукові та конкретні методичні прийоми внутрішнього аудиту. Процес отримання доказів внутрішнього аудиту. Класифікація аудиторських тестів. 	12
	<p align="center">Практичне заняття 6</p> <ol style="list-style-type: none"> Методологія, методика та методичний прийом у внутрішньому аудиті. Методологічні принципи внутрішнього аудиту. Класифікація методичних прийомів. Тестування в процесі внутрішнього аудиту. 	2
	<p align="center">Практичне заняття 7</p> <ol style="list-style-type: none"> Докази внутрішнього аудиту та їх класифікація Види аудиторської вибірки та їх застосування Методики визначення порогу суттєвості. 	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Знати: планування внутрішнього аудиту</p> <p>Вміти: оцінювати ризики підприємства і поріг суттєвості (в залежності від особливостей бізнесу)</p>	<p>Тема 5. Планування внутрішнього аудиту Лекція 8. <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність та основні етапи планування внутрішнього аудиту. 2. Ризик внутрішнього аудиту та його сутність. 	2
	<p>Лекція 9. <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання річного плану проведення внутрішнього аудиту. 2. Основні етапи складання програми внутрішнього аудиту. <p><i>Література:</i> Основна: 1 Додаткова: 1, 3, 4 Інтернет-ресурси: 1, 2</p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювання корисності інформації обліку та фінансової звітності під час планування внутрішнього аудиту. 2. Вплив управлінського персоналу на якість аудиторських доказів. 	12
	<p>Практичне заняття 8. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи планування 2. Узгодження цілей, принципів та завдань внутрішнього аудиту з власником підприємства. 3. Програма внутрішнього аудиту та основні способи її організації. 	2
	<p>Практичне заняття 9. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічний план внутрішнього аудиту. 2. Програма аудиторських завдань. 3. Оцінка бізнесу та її напрями. 4. Зв'язок між різними ризиками. 	2
	<p>Тема 6. Аналітичні процедури в системі внутрішнього аудиту Лекція 10. <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність аналітичних процедур в аудиті. 2. Методи аналітичних процедур. 3. Використання аналітичних процедур на різних етапах аудиторської перевірки. 	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Знати: застосування аналітичних процедур в процесі здійснення внутрішнього аудиту.</p> <p>Вміти: оцінити підприємство як безперервно функціонуючу економічну одиницю і, відповідно, порадити прийняти оптимальне управлінське рішення</p>	<p>Лекція 11. <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні підходи до прогнозування фінансового стану підприємства з позиції можливого банкрутства підприємства. 2. Поглиблений аналіз фінансового стану підприємства. <p><i>Література:</i> Основна: 1 Додаткова: 1, 3, 4 Інтернет-ресурси: 1, 2</p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні підходи до прогнозування фінансового стану підприємства та ймовірності його банкрутства. 2. Оптимальність вибору прийому прогнозування. 	12
	<p>Практичне заняття 10. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичні процедури на етапах діяльності суб'єктів господарювання. 2. Методика аналізу фінансових звітів. 3. Послідовність виконання аналітичних процедур. 4. Прогнозування фінансового стану підприємства. 	2
	<p>Практичне заняття 11. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичні процедури внутрішнього аудиту та їх класифікація. 2. Послідовність виконання аналітичних процедур. 3. Оцінка підприємства як безперервно функціонуючої економічної одиниці. 	2
	<p>Тема 7. Діяльність служби внутрішнього аудиту Лекція 12. <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функції, завдання та форми служби внутрішнього аудиту. 2. Управлінська модель служби внутрішнього аудиту. 	2
<p>Знати: завдання та форми служби внутрішнього аудиту, знати управлінську модель служби внутрішнього аудиту</p> <p>Вміти: використовувати набуті знання та навички у практичній діяльності внутрішнього аудитора</p>	<p>Лекція 13. <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Документування діяльності служби внутрішнього аудиту. 2. Взаємодія служби внутрішнього аудиту з іншими структурними підрозділами підприємства. <p><i>Література:</i> Основна: 1 Додаткова: 1, 3, 4 Інтернет-ресурси: 1, 2</p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функції служби внутрішнього аудиту. 2. Головні завдання служби внутрішнього аудиту. 3. Типи структур апарату внутрішнього аудиту. 4. Форми організації внутрішньогосподарського контролю. 	13

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
	<p align="center">Практичне заняття 12.</p> <p align="center"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Права, обов'язки та відповідальність членів служби внутрішнього аудиту. Права, обов'язки та відповідальність керівника служби внутрішнього аудиту. Документування діяльності служби внутрішнього аудиту. 	2
	<p align="center">Практичне заняття 13.</p> <p align="center"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Види документації для оформлення процесу та результатів аудиту. Функції робочих документів. Види робочих документів. Місце служби внутрішнього аудиту в системі внутрішньогосподарського контролю. 	2
Знати: те, що повинно входити до робочого дос'є аудитора.	<p align="center">Тема 8. Формування дос'є внутрішнього аудиту</p> <p align="center">Лекція 14.</p> <p align="center"><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Робоча документація аудитора. Види робочих документів внутрішнього аудитора. Формування «Банку даних» системи внутрішнього аудиту. 	2
Вміти: формувати дос'є внутрішнього аудитора.	<p align="center">Лекція 15.</p> <p align="center"><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Порядок оформлення дос'є внутрішнього аудитора. Класифікація робочих документів. <p><i>Література:</i> Основна: 1 Додаткова: 1, 2, 3, 4 Інтернет-ресурси: 1, 2</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> Робоча та підсумкова документація. Склад дос'є внутрішнього аудитора. Методика його складання та порядок оформлення. 	13
	<p align="center">Практичне заняття 14.</p> <p align="center"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Стандартизація робочих документів внутрішнього аудитора. Склад та порядок створення «банку даних» СВА. 	2
	<p align="center">Практичне заняття 15.</p> <p align="center"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Робоча документація аудитора. Склад та структура дос'є внутрішнього аудитора. Порядок оформлення дос'є внутрішнього аудитора. 	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Знати: методику узагальнення результатів внутрішнього аудиту.</p> <p>Вміти: складати звіт за результатами внутрішнього аудиту. Оцінити в цілому фінансово-господарську діяльність на підприємстві. Розуміти реалізацію результатів внутрішнього аудиту</p>	<p>Тема 9. Узагальнення та реалізація результатів внутрішнього аудиту Лекція 16. <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Документування результатів аудиту. 2. Звіт внутрішнього аудиту, його зміст та структура. 	2
	<p>Лекція 17. <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виявлення критичних процесів у фінансово-господарській діяльності підприємства. 2. Оцінка ефективності служби внутрішнього аудиту. <p><i>Література:</i> Основна: 1 Додаткова: 1, 2, 3, 4 Інтернет-ресурси: 1, 2</p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Користувачі інформації за результатами внутрішнього аудиту. 2. Думка внутрішнього аудитора та її відповідність. 3. Інтегрована оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства. 	13
	<p>Практичне заняття 16. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка доказів внутрішнього аудиту на достатність та відповідність. 2. Виявлення критичних процесів у фінансово-господарській діяльності на підприємстві. 3. Оцінка ефективності СВА. 	2
	<p>Практичне заняття 17. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Умови модифікації аудиторських звітів. 2. Оцінка внутрішнім аудитором помилки, обману та шахрайства (в т.ч. потенційного) за результатами виявлених порушень. 3. Рішення користувачів звіту за результатами внутрішнього аудиту. 	2
ВСЬОГО		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Андреев В.Д. Внутренний аудит: Учебное пособие. Москва : Финансы и статистика, 2012. 464 с.
2. *Внутрішній аудит у банку : Навч. посібник / О. І. Кіреєв, О. С. Любунь, М. П. Кравець, М. П. Денисенко. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 220с.*
3. *Денисюк О. М., Кудирко О. М., Замчевська Н. В. Внутрішній аудит : навч. посібник. Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2012. 256 с.*
4. *Дерев'янка С. І., Олійник С. О., Кузик Н. П., Ганяйло О. М. . Основи аудиту : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 328 с.*
5. *Кіреєв О. І., Полетаєва О. С. Внутрішній аудит у комерційному банку : Навч. посібник . Київ : КНТЕУ, 2001. 295с.*
6. *Немченко В. В., Хомутенко В. П., Хомутенко А. В. Практичний курс внутрішнього аудиту : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 240 с.*
7. *Пшенична А. Ж. Аудит : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 320 с.*
8. *Рудницький В. С. Внутрішній аудит : методологія, організація. Тернопіль : Економічна думка, 2000. 104.*

Додаткові

1. *Внутрішній аудит : опорний конспект лекцій / уклад.: О. М. Денисюк, І. Г. Крупельницька , О.О. Разборська. Вінниця : Центр підготовки навчальних та науково-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2009. 131 с.*
2. *Внутрішній аудит : збірник тестових завдань / уклад. О. М. Кудирко. Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2011. 52 с.*
3. *Внутрішній аудит : методичні рекомендації і завдання для самостійної роботи : освіт.-кваліф. рівень "магістр," напр. підгот. 0501 "Економіка і підприємництво, спец. 8.050106 "Облік і аудит," спеціаліз. 8.05010603 "Державний фінансовий контроль" д. та з.ф.н. / уклад. О. М. Кудирко. Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2011. 56 с.*
4. *Внутрішній аудит : методичні рекомендації і завдання для самостійної роботи : освіт.-кваліф. рівень "спеціаліст," напр. підгот. 0501 "Економіка і підприємництво, спец. 7.050106 "Облік і аудит," спеціаліз. 7.05010603 "Державний фінансовий контроль" д. та з.ф.н. / уклад. О. М. Кудирко. Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2011. 56 с.*

5. *Внутрішній аудит : методичні рекомендації і завдання до практичних занять : освіт.-кваліф. рівень "спеціаліст," напр. підгот. 0501 "Економіка і підприємництво, спец. 7.050106 "Облік і аудит," спеціаліз. 7.05010603 "Державний фінансовий контроль" д. та з.ф.н. /уклад. О. М. Кудирко. Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2011. 53 с.*
6. *Внутрішній аудит : методичні рекомендації і завдання до практичних занять : освіт.-кваліф. рівень "магістр," напр. підгот. 0501 "Економіка і підприємництво, спец. 8.050106 "Облік і аудит," спеціаліз. 8.05010603 "Державний фінансовий контроль" д. та з.ф.н. /уклад. О. М. Кудирко. Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2011. 53 с.*
7. *Внутрішній аудит : опорний конспект лекцій /уклад. К. О. Назарова. Київ : КНТЕУ, 2011. 72 с.*
8. *Внутрішній аудит : практикум /авт. К. О. Назарова. Київ : КНТЕУ, 2012. 82 с.*
9. *Внутрішній аудит : методичні рекомендації і завдання до самостійної роботи /авт. І. Г. Крупельницька. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 32 с. + Електронна копія.*
10. *Крупельницька І. Г. Внутрішній аудит : завдання до практичних занять : освіт. ступінь "магістр" : галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво" : спец. 8.030509 "Облік і аудит" : спеціаліз. "Державний фінансовий контроль". Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. 51 с. + Електронна копія.*
11. *Крупельницька І. Г. Внутрішній аудит : завдання до практичних занять [Електронний ресурс] : освіт. ступінь "магістр" : галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво" : спец. 8.030509 "Облік і аудит" : спеціаліз. "Державний фінансовий контроль" /І. Г. Крупельницька. Електронні дані. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2016.*
12. *Крупельницька І. Г. Внутрішній аудит : опорний конспект лекцій. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. 105 с.*

Інтернет-ресурси

1. Аудиторська палата України – Режим доступу: <http://apu.com.ua>
2. Спілка аудиторів України – Режим доступу: www.ktv-sau.com.ua.
3. Верховна Рада України – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
4. Кабінет Міністрів України – Режим доступу : www.kmu.gov.ua
5. Державна податкова служба України – Режим доступу www.sta.gov.ua
6. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку – Режим доступу : www.ssmc.gov.ua
7. Національний банк України – Режим доступу: www.bank.gov.ua
8. Інститут внутрішніх аудиторів України – Режим доступу <http://www.iaa.org.ua>